

שכל יחיד בארץ אינו מחאים לדמות האיריאלית שרחפה לפנינו
בחול"ל. ואין יסוד לדבר על ירידה, אלא על שנוי מציאות.
מה שהיה יכול בקרב 500 איש לא יחכן בקרב 30,000.
מגר - מדוע לא נותנים דו"ח מהכספים שאוספים בחול"ל ?
מדוע לא משתמשים בכספים אלו להתישבות חברים, אלא דורשם
מהם 30 לירה ? עוד פעם עורר עניין פיצויים של מזכיר חוה"פ ?
חברי המרכז החקלאי אינם באים לבקר את החברים, והארגונים
צריכים לנסוע חמיד למרכז. אין התייעצות עם החברים.

כ"ח אייר
15 מאי
יום ו'

עם יהודה גומהלף: יש כאן שני קבוצים: קיבוץ
חדרה - 80 חבר (מהם כ-30 חברות), שומריה 60 חבר (החצי חב"ח)
לק' חדרה יש 4 בחים (בכל בית 3-4 חדרים) וחדר אוכל ושני
צריפים מגורש בן 6 דונם של הקה"ק, לע"ע גם שומריה יושבת פה,
אבל היא תעבור למגרש בן 10 דונם של קה"ק ע"י שכונת מול.
הקבוץ חבר 10 דונם מאכר אחד לגידול ירקות. יש לו זנג סוסים
ולול. לעבודה יוצאים באופן סמוצע (מלאחר הקטיף) רק 20 איש
לעבודה. כ-17 איש צריכים להיות עסוקים במטבח, מכבסה, סנדלריה
וגינה. לרגל המצב הקשה שלחו 4 חברות לעיר, בחוכן גם אשת
יהודה גומהלף (3 לח"א, 1 לחיפה) לעבוד ב"משק בית". יש

סחגדים לכך בקבוץ. אנשי הקבוץ מצטיינים בעבודה, מחוננים במשק - אבל שקועים בחוב. לקיום הקבוץ הכרחי משק עזר: רפת, הגדלת שטח הגן ועוד. נחוצה הלוואה של 300 לא"י. קבלו הלוואה מהבנק 100 לא"י לקניית סוסים, וכבר סילקו אותה (נשארו עוד 20 לא"י) אולם הלוואה כזו מכבידה - רבית גבוהה וזמן קצר. בעזרת הלוואה היו מבטיחים את הכלכלה (ירקות, חלב וביצים). עכשיו הכלכלה גרועה: 3 גרוש ליום, זה חמשה חדשים לא אכלו בשר. כמה ימים לא היה לחם לאכול, כי לא שילמו שטר ובעל הקמח לא רצה להקיף.

משק עזר היה מבסס את הקיבוץ כי היה מבטיח קיומו בעונה חוסר העבודה.

שאלה זו, נדמה לי, יש להעמיד במרכז העניינים בקונגרס (למצער - בבירור החקציב). אפשר לבסס במידה ידועה את הקבוצים בסכום לא גדול של אלפי פונטים, והקבוץ עכשיו משמש כמעט סקלט יחיד לעליה ולפועלת. אחרת יהפכו אנשי הקבוץ לאינוולידים בגוף ובנפש - ומי יודע מה יהא על כל עמדתנו במושבה ובחנועה הנזק.

ישיבה עם ועד הסניף.

דגני - העניינים במפלגה בקו של ירידה. פועלים רק לפני הבחירות, הפעם לא התקוררו אפילו לפני הבחירות לוועדה החקלאית. אין המפלגה מכוונת את העניינים במקום. אין למפלגה דרך בשאלת הפועל במושבה. החחומים בין המפלגה וההסתדרות מעורבבים.

המפלגה אינה פעילה בשטח התרבותי. היא עוסקת רק בחכמים.

הבעתי ספק בדיאגנוזה זו. לא חוסר קו ודרך אשם,

במצב הירוד. נדמה לי קו מפלגתי במושבה:

(1) מלחמה על עבודה עברית במאה אחוזים,

(2) מלחמה על הסכמי עבודה,

(3) הגברת החנועה הקבוצתית,

(4) משקי עזר. האסון הוא שלא מושבים את הקו.

הליקוי היסודי לדעתי, שאין לפרוגרמה המפלגתית נושא מוגשים.

אין בעצם כל הבדל בין חבר מפלגה ובין בלתי-מפלגתי. הב"ם אינו פחות פסיבי מחבר המפלגה ולא מוכן לי מדוע האחד במפלגה והשני איננו.

לוביאניקר: מה הן הסיבות של המצב הירוד ?

גורם פסיכולוגי - שלילי, הפסקת מלחמת המפלגות, אם כי אינו חושב קיום שתי מפלגות מצב יוחר טוב סקיום מפלגה מאוחדת. לא סיפחנו חושים קונסטרוקטיביים שימלאו חסרון החושים המלחמתיים שהיו קודם. סיבה שניה - הסבל האיום של הבודד. לסבל בקבוצה יש קומפנסציה חברתית. אבל חיי הבודד הם חסרי עניין וחוכן. אפורים, בלי כל קשום ורעיון מחייה. הוא נעשה מטומטם במובן הצבורי. סיבה שלישית - בקשת 'חכלית', כשהיא כשלעצמה חיובית, אבל מבלי תיוחה במסגרת צבורית יש בה נזק מספרי. כל מוסד המתדרותי נמדד במדת התועלת שהפרט משיג. המפלגה אינה נוחתת סיפוק פרטי, אלא להיפך חובעת, ומפני כך הבודד מתרחק ובורח ממנה, אם כי בשעת הבחירה הוא נותן לה קולו. העליה החדשה

מוצאא אממוספירח לא בריאה, אין צדק. חברי הקבוצים ניהקים
מצבור הבודדים, ואפילו בין חברי המפלגה שבגורדוניה ובין חבר
המפלגה הבודדים אין קשר.

יבנאלי- הניבו התרבותי במובן הפוליטי בחדרה ירוד
יותר מאשר במושבות אחרות. אחד הגורמים לפסיביות זוהי הודקנות הצבור
(בני 3-4 שנים בארץ - זקנים ו) בקבוצת גורדוניה אין מסען
להסתדרות. אין לחברים חפיסה בענייני ההסתדרות. ועדת הפועלות
מתנהלת ע"י חשה"צ. גם הפעולה התרבותית נעשית ע"י חשה"צ. סה
שלא עושה חשה"צ - לא נעשית. הפעולה היחידה בקרב הנוער נעשית
ע"י חשה"צ. מבלי שיהיה לנו כוח קיבוצי לא הקום ההסתדרות
והמפלגה במושבה. עלינו להכריז מלחמה-דמים על העבודה העברית.
בהתנסות ובהסברה לא נעשה כלום. גם לצבורנו אי-אפשר לדבר
על 100% מבלי שנעשה את המלחמה.

מאידך גיסא יש חסיונות שחברים נשקעים בחובות גדולים
מפני חיובון לרתימים יפים ובגדים וספרים. בכלל עלתה הצרכות
הפועל במושבה. רכישת רתימים יפים נעשתה לפסיכוזה, בזמן האחרון
לגמרי הדבר נפסק קצת. שנות 1929 - 1930 היו תור הזהב לפועל
במושבה.

ברונשטיין - שאלת הנושא אינה רק שאלת אנשים, אלא
גם שאלת הכיוון. הכרת היעוד הולכת ומטשטשת. יש להציג מחדש
לפני הצבור את כל קו הפעולה שלנו. לא טוב שאומרים החישובות -
ומחוסר החישובות באה אכזבה. השתלט אצלנו דפיטיזם. הסיסמה של
מלחמה דמים וסוהר על עבודה עברית יש לה אותו המקור הפסיכולוגי

של סיסמאות השמאל על ארגון משותף. עלינו לקבל את ארבע
הסיסמות של ב.ג. כלום פעולה דבוחית חינוכית.

אם זה היה פעולה כזו וכסספו הדורש - יהיה נושא.

יש קרע ומחיצה בין הקבוצה ובין הבודד. אבל אם תבוא הבראה
רעיונית תהרס המחיצה. לע"ע אין נושא אחר מלבד הקבוצות.

אבל יש לדאוג לארגון הבודדים. אולי יש לחדש את מפעל

החבורות. לא יתכן שהבודד יעזב לגמרי לנפשו - ורק ישמע
פעם הרצאה.

שיוו - אשמים מרכזי החנוכה. חושבים שמעולה חינוך

יש רק בחו"ל. זוהי טעות. צריכים לשלוח משלוח גם לא"י.

הצבור שלנו נמצא במצב קשה, אין לו האפשרות להתחנך. אינו

יודע מה נעשה בחוץ העם היהודי, בעולם הגדול. אחת הסיבות

של ירידה יתרה בחדרה מרחק מח"א. אנשים מרכזיים לא באים הנה.

כשמסדרים לפעמים אצלנו הרצאות - הן מקריות, ואין קשר ביניהן.

האנשים המרכזיים מתעסקים יותר מדי בדברים רבים - והזנחתו

את הצבור עצמו. בטעם הראשונה בחולדות ההסתדרות מסתדרים בקורים

אלה של ב.ג.. המפלגה מחניקה את הדברים - מחשש הפסד פוליטי.

לא מפרסמים על המצב האמתי, וזה משפיע על הצבור. מדוע נודע

לנו על ענין עכוב נסיעת ויצמן לעבר-הירדן רק מדואר היום.

הלוא מרכז המפלגה ידע זאת מקודם ?

יבנאלי - לא מתנכים אנשים צעירים לסלא חפידים מרכזיים.

המחלקה לטושבות אינה עומדת על הגובה. נטע עושה עבודה חשובה אבל

דרוש שאליו יצטרף כוח אינטלקטואלי. (אמרתי שיש רעיון שאליו

יכנס למחלקה - המסובים סוברים שזהו רעיון מוצלח מאוד).

ספירו - מה הסיבה שיש מעט חברים במפלגה ובכל זאת הצבור הגדול מצביע בעד המפלגה ? יש לצבור אינסמינקט בריא והוא מצביע בעד הכיוון הבריא. אולם המפלגה רק שומרת על הקיים. אין התפתחות בארץ, והמפלגה שומרת שהמצב הסטטי לא יביא לידי מצב כוח דיסטרוקטיבי. באספת פועלים מדברים השה"צ ופוע"צ נגד המפלגה, עומדים על חוסר עבודה, ולב כל הצבור אחם, אבל כשבא לידי הצבעה - הם מצביעים בעד המפלגה. המלחמה על עבודה עברית חרכז סביבנו את הצבור וחשמור עליו ספני רוחות רעים. אם המצב הקשה בעליה ימשך - נצטרך להעמיק את החינוך בחלוץ ולדאוג שרק עליה קבוצתית תעלה לארץ.

לוביאניקר - אין לנו במושבה צבור הוסיגני בהיות החיים. יש דיפרנציאציה, חוגים חוגים. ופעולת המפלגה צריכה לחתחול למסגרות אלה ולהכניס לתוכן חוכן חרבותי. יש תורת סטרגון - ויש לחפוט אותם בתוך חוגם. הרצאה בפני כל הצבור אינה מחנכה. לחוגים אלה יש לא צל כוחות מקומיים ואשר לקבוצות - אין רציפות של המשך. חברי הקבוצה טרם נחקשו את הגיל הקודם. בעלי היכולת שבקבוצה עמוסים עבודה אנצית, ואינם פעילים במקום. יש גם הקושי הגיאוגרפי - גורדוניה רחוקה מהמושבה. חברי הקבוצה צריכים להיות יותר פעילים בעבודה חרבותית ובקרב הנוער.

דגני - הנוער במושבה נוטה להסתדרות, ויש לנו אפשריות של פעולה הרבה יותר מה"ברית" ויש צורך שגורדוניה תחמכר לפעולה זו.

דגני על בית הפועלים:

עד עכשיו השקיעו בחמש מאות לירה. 150 חרומות מהצבור, 150 מהועדה המשקית (שכר דירה מהמוסדות ומדיירים בבית הפועלים), כ-200 חובות: לבנק יותר מ-100, לשנים 100, להשלים חגג והבימה ידרשו 800-7 לא"י. עד 1 אפריל 1932 ישלמו החובות מהכנסות האולם ושכר דירה. לחורף צריך להקים חגג - ידרשו 200 לא"י, אם יהיו 70 לא"י אפשר יהיה לעשות זאת. אחרי חדשים אחדים ישולם חוב הבנק, ורוצים לסדר הלוואה חדשה של 4-500 לשלוש שנים ורוצים שהו"פ יבטיח 100 לא"י שישולמו במשך 3 שנים. יש גם הצעה בעל ראינוע להלוות 3-400 לא"י לשלוש שנים בלי רבית ולחלק ההכנסות שיהיו בשנה - רק במוצאי שבתות.

לפנות ערב שבתי לחל-אביב.

א' סיון
17 מאי
יום א'

ישיבה עם ועד אגודת פועלי הדפוס וס.פ.חא. בענין עבודתו של סמט בדפוס דבר.

קיצים - הנהלח דבר פנחה אלינו שהיות וסמט פוטר ס"דבר" היא רוצה ללמד אותו עבודה דפוס בדפיסה. האגודה התנגדה וס.פ.חא. הסכימה, כי הנהלח דבר הבטיח שהוא לא יקח מהאגודה שום עבודה המיועדת למחוסרי עבודה.